

หนอนเจาะ เมล็ดทุเรียน

และการป้องกันกำจัดด้วยวิธีการผสมผสาน

หนอนเจาะ เมล็ดทุเรียน

Q

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน มีหน้าตาอย่างไร ?

A

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน (หรือหนอนรู, หนอนใต้, หนอนมาเลย์)
ตัวเต็มวัยจะเป็นผีเสื้อกลางคืน สีเทาดำ มีจุดสีขาวตลอดขอบปีกด้านนอก

เมื่อมีการผสมพันธุ์ เพศเมีย
สามารถวางไข่ได้ 100-200 ฟองต่อตัว

หนอนเจาะ เมล็ดทุเรียน

Q

จะรู้ได้อย่างไรว่าถูกหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนเข้าทำลาย ?

A

ผลทุเรียนที่ถูกหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนเข้าทำลาย จะ**ไม่สามารถสังเกตจากลักษณะภายนอกได้** หนอนที่เจาะเข้าไปในผลทุเรียนจะอาศัยกัดกินอยู่ภายในเมล็ด โดยถ่ายมูลออกมาปะปนเนื้อทุเรียน

จนกระทั่งเมื่อหนอนเติบโตเต็มที่พร้อมเข้าดักแด้ จะเจาะเปลือกเป็นรู เพื่อออกมาและทิ้งตัวลงบนพื้นดินเพื่อเข้าดักแด้ในดิน เกษตรกรจึงเห็นแต่รูหนอน ซึ่งรอบๆ **ปากรูจะมีขุยสีขาวปนสีส้มติดอยู่** บนผลที่ถูกทำลาย แต่ไม่พบตัวหนอนอยู่ภายใน หรือบางครั้งพบความเสียหายเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตเรียบร้อยแล้วหลังจากหนอนเจาะออกมา

ผลจากการเข้าทำลาย ทำให้ทุเรียนเสียคุณภาพ ไม่สามารถขายเนื้อทุเรียนสดได้ ต้องนำไปแปรรูป เช่น ทุเรียนกวน ซึ่งราคาต่ำกว่าผลสด ทำให้สูญเสียรายได้ไปมาก

Q

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียนเข้าทำลายทุเรียนอย่างไร ?

A

ลักษณะการเข้าทำลายของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน

1. ด้ปล็จะวางไข่ฟองเดี่ยวบนเปลือกผลทุเรียน ตั้งแต่ระยะผลอ่อนที่เมล็ดภายในแข็งแล้ว (อายุผลตั้งแต่ 1 สัปดาห์) จนถึงระยะเก็บเกี่ยว

2. เมื่อวางไข่แล้ว 2-3 วัน หนอนจะฝักจากไข่เจาะเข้าไปในเมล็ดภายในผลซึ่งรอยเจาะสังเกตได้ยาก

3. เมื่อหนอนโตเต็มที่ (อายุ 30-40 วัน) จะเจาะรูออกจากผลเพื่อเข้าดักแด้ในดินที่ชื้น โดยปกติระยะดักแด้ใช้เวลา 1-9 เดือน ถ้าฝนตกชุกจะเป็นตัวกระตุ้นให้ตัวเต็มวัยออกจากดักแด้

ทั้งนี้ ผลทุเรียนอาจเน่าและร่วง เนื่องจากมีเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ

หนอนเจาะ เมล็ดทุเรียน

Q

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียนระบาดมากในช่วงใด ?

A

ในช่วงต้นฤดูฝน หรือช่วงที่มีฝนตก มักจะพบการระบาดของทำลายของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนสูงมาก เนื่องจากสภาพอากาศมีความชื้นสูง ดินนิ่ม ดักแด้หนอนเจาะเมล็ดทุเรียนที่อยู่ในดินจะเจาะออกมาเป็นผีเสื้อกลางคืน ผสมพันธุ์และวางไข่

หนอนเจาะ เมล็ดทุเรียน

Q

เกษตรกรจะป้องกัน
หนอนเจาะเมล็ดทุเรียนได้อย่างไร ?

A

เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนให้เฝ้าระวัง หมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ
ใช้วิธีป้องกันกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน **ด้วยวิธีการผสมผสาน** ตั้งแต่
ระยะการพัฒนาดออ่อนซึ่งเป็นช่วงที่มีความเสี่ยงที่หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน
จะเข้าไปวางไข่ หากพบการทำลาย สามารถแจ้ง
เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงาน
เกษตรจังหวัดใกล้บ้านทันทีเพื่อหาแนวทางป้องกัน
กำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

**วิธีป้องกันกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน
ด้วยวิธีการผสมผสาน ทำอย่างไรบ้าง?**

A

Q

1) หมั่นสำรวจติดตามสถานการณ์หนอนเจาะเมล็ด ตรวจสอบตัวเต็มวัยของหนอนเจาะเมล็ดโดยใช้
กับดักแสงไฟสีน้ำเงิน - ดำ (black - blue light trap) วางตั้งตั้งแต่ 21.00 น. ล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย
หากมีฝนตกหนักติดต่อกัน 2-3 วัน ควรตรวจสอบทุกวันหากพบรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้
หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย

2) ห่อผลทุเรียนโดยใช้ถุงมุ้งไนล่อน ถุงริเมย์ หรือ ถุงพลาสติกสีขาวขุ่น
ที่เจาะรูบริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก จะสามารถช่วยป้องกันผีเสื้อตัวเต็มวัยมาวางไข่ได้
โดยเริ่มห่อตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์เป็นต้นไป ก่อนห่อผลควรตรวจสอบ และป้องกันกำจัด
เพลี้ยแป้ง อย่าให้มีติดอยู่กับผลที่จะห่อ

3) รักษาสวนให้สะอาดอยู่เสมอ เมื่อพบผลที่ถูกทำลาย หรือผลร่วงในส่วนที่มีการระบาดของหนอนเจาะ
เมล็ด ควรเก็บผลร่วงไปเผาทำลายทั้งนอกสวนทุกวัน เนื่องจากหลังจากทุเรียนร่วงไม่นาน หากมีหนอน
อยู่ภายในผล หนอนจะเจาะรูออกมาเพื่อเข้าดักแด้ในดิน

4) ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป และตัดแต่งผลที่ติดกันเป็นคู่
และไม่สมบูรณ์ออกเพื่อป้องกันการวางไข่ของผีเสื้อ

5) ใช้กระดาษแข็ง ทาบมะพร้าว หรือกิ่งไม้คั้นผลที่สมบูรณ์ติดกันเป็นคู่
เพื่อป้องกันการวางไข่ของผีเสื้อและจับตัวหนอนมาทำลาย

6) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีประสิทธิภาพ เมื่อเริ่มพบตัวเต็มวัยระบาด เช่น **คาร์บาริล 85% WP (1A)**
อัตรา 60 กรัม หรือ **เดลตาเมทริน 3% EC (3A) 15 มิลลิลิตร** หรือ **แลมบูดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC (3A)**
อัตรา 20 มิลลิลิตร / เบตา-ไซฟลูทริน 2.5% EC (3A) อัตรา 20 มิลลิลิตร โดยเลือกชนิดใดชนิดหนึ่ง
ผสมน้ำ 20 ลิตร ห่างกันครั้งละ 1 สัปดาห์ (งดฉีดพ่นสารเคมีก่อนเก็บเกี่ยวอย่างน้อย 14 วัน)

Q ทุเรียนในแสงไฟ คืออะไร ช่วยป้องกันหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนได้อย่างไร?

A นวัตกรรม "**ทุเรียนในแสงไฟ**" เป็นภูมิปัญญาที่ค้นพบโดยเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ในจังหวัดยะลา เป็นการใช้แสงไฟจากหลอดไฟฟ้า ไล่ผีเสื้อหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน พบว่าได้ผลดี เป็นที่น่าพอใจ โดยขณะนี้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา และสำนักงานเกษตรอำเภอ ได้เร่งเข้าไปส่งเสริมให้ความรู้และทำแปลงต้นแบบขยายผลให้แก่เกษตรกรในพื้นที่และจังหวัดอื่นๆ

- **แสงไฟที่ใช้** : จะใช้หลอด LED แสงสีขาว หรือแสงสีเหลืองส้ม ซึ่งมีประสิทธิภาพในการป้องกันไม่แตกต่างกัน
- **ช่วงระยะเวลาที่เปิดไฟ** : เปิดตั้งแต่ช่วงดอกระยะมะเขือไปจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต
- **เวลาเปิดไฟ** : จะเริ่มเปิดเมื่อหมดแสงของวันนี้ จนถึงมีแสงของพรุ่งนี้ (ประมาณช่วงเวลา 18.00 – 06.00 น.) โดยเปิดไฟให้ทั่วถึงทั้งทรงพุ่มไม่ให้มีจุดอับของแสง

ข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์* โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2566 รายงานว่า นายอุทัย หงส์เพชร เกษตรกรต้นแบบเริ่มมีการใช้แสงไฟป้องกันหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ที่ ต.ตานาะปูเต๊ะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา พร้อมด้วย นายบุญรวย ภูมิแก้ว และ นายสว่าง นุโรจน์ ให้ข้อมูลเปรียบเทียบต้นทุนการป้องกันปัญหาหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนในพื้นที่ 15 ไร่ โดยวิธีใช้แสงไฟ พบว่า **มีค่าใช้จ่ายประมาณ 12,000 บาทต่อปี แต่หากใช้การฉีดพ่นสารเคมี จะต้องเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 125,000 บาท/ปี** และยิ่งกล่าวอีกว่า

"การใช้แสงไฟนอกจากเกษตรกรและผู้บริโภคจะปลอดภัยจากสารเคมีแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นคือแสงไฟทำให้ผีเสื้อเลือกทุเรียนเป็นสีเหลืองทองตรงกับความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะชาวจีน ในอนาคตหากส่งออกก็คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของตลาด"

ที่มาข้อมูล "ทุเรียนในแสงไฟ" <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG230426093625268>